

**PRZEWODNIK PO DOSTĘPNYCH FORMACH OPIEKI
ZDROWOTNEJ, POMOCY SPOŁECZNEJ
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI
W POWIECIE SOKÓLSKIM**

SOKÓŁKA 2024

Szanowni Państwo,

Przekazujemy przewodnik na rok 2024 po dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Sokólskim. Dokument ten skierowany jest do osób szukających wsparcia w zakresie problematyki zaburzeń psychicznych, ich rodzin, jak i do osób świadczących pomoc na rzecz innych. Zawiera podstawowe dane na temat instytucji, placówek, służb oraz organizacji pozarządowych działających w wymienionej sferze.

STAROSTA SOKÓLSKI

Piotr Rećko

Spis treści

1. Pomoc medyczna i psychologiczna.....	4
2. Pomoc społeczna, centra pomocy.....	7
3. Aktywizacja zawodowa.....	13
4. Placówki edukacyjne.....	14
5. Organizacje pozarządowe.....	15
6. Orzecznictwo rentowe i pozarentowe.....	16
7. Prawa pacjenta w zakresie badań, leczenia, rehabilitacji, opieki i pomocy	17
8. Ogólnopolskie infolinie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin	20
9. Strony internetowe organizacji, stowarzyszeń, fundacji, udzielających wsparcia.....	21

1. POMOC MEDYCZNA I PSYCHOLOGICZNA

Mieszkańcom powiatu sokólskiego psychiatryczną opiekę stacjonarną zapewnia:

- **SAMODZIELNY PUBLICZNY PSYCHIATRYCZNY ZOZ im. dr. S. Deresza w Choroszczy**, ul. Plac im. Dr Zygmunta Brodowicza 1, 16-070 Choroszcz, tel. 85 719 10 91
<http://sppchoroszcz.med.pl/>

Psychiatryczną opiekę ambulatoryjną dla dorosłych świadczą następujące zakłady:

- **NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ „SALUS” w Sokółce**, ul. Sikorskiego 40, 16-100 Sokółka, tel. 85 722 05 23
Pod tym adresem funkcjonują:
 - poradnia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
 - poradnia leczenia uzależnień.
- **SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ w Dąbrowie Białostockiej**, ul. M. C. Skłodowskiej 15, 16-200 Dąbrowa Białostocka, tel. 85 712 33 31
strona internetowa: <http://www.spzoz.home.pl/>
Pod tym adresem funkcjonuje:
 - poradnia zdrowia psychicznego dla dorosłych.

Poradnie udzielają świadczeń opieki zdrowotnej bezpłatnie i bez skierowania.

- **SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD PIELĘGNACYJNO-OPIEKUŃCZY w Krynkach**, ul. Grodzieńska 40, 16-120 Krynki, tel.: 85 722 84 86, strona internetowa: <http://www.spzpokrynki.pl/>, adres e-mail: spzpo@interia.pl

Zakład świadczy stacjonarną opiekę długoterminową w zakresie psychiatrii. Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dorosłych obejmują opiekę, pielęgnację, rehabilitację oraz leczenie chorych ze znacznymi i utrwalonymi zaburzeniami zachowania, którym nie można zapewnić opieki w innych warunkach. W SP ZPO w Krynkach mogą przebywać osoby skierowane na czas nieokreślony.

Psychologiczną opiekę ambulatoryjną dla dzieci i młodzieży świadczy:

- **OŚRODEK ŚRODOWISKOWEJ OPIEKI PSYCHOLOGICZNEJ I PSYCHOTERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY w Sokółce – I poziom referencyjny**, prowadzony przez Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach
ul. W. Broniewskiego 2, 16-100 Sokółka, tel. 508 280 237.
strona internetowa <http://spspzoz.pl/osrodek-srodowiskowej-opieki-psychologicznej-i-psycho-terapeutycznej-dla-dzieci-i-mlodziezy/>

Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży jest w tzw. I stopniu referencyjnym jako Poradnia psychologiczna dla dzieci i młodzieży. Młodzi pacjenci mogą skorzystać z oferty bez skierowania lekarskiego. Ośrodki te udzielają pomocy tym dzieciom, które nie potrzebują lekarza psychiatry lub farmakoterapii. W przypadku wielu zaburzeń psychicznych, pojawiających się w dzieciństwie czy wieku dorastania, można bowiem udzielić skutecznej pomocy za pomocą takich interwencji jak psychoterapia indywidualna i grupowa, terapia rodzinna czy praca z grupą rówieśniczą. Warunkiem jest wczesna reakcja na pojawiające się problemy. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży

oferuje pełną diagnostykę psychologiczną, psychoterapię indywidualną, grupową i rodzinną, wsparcie psychologiczne i środowiskowe.

- **CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY (Klinika psychiatrii dzieci i młodzieży i oddział dzienny dzieci i młodzieży psychiatryczny)**
ul. Waszyngtona 17, 15-274 Białystok, tel. 85 74 50 975, 74 50 788

adresy e-mail psychiatra@udsk.pl , por.psychiatryczna@udsk.pl, strona internetowa <https://udsk.pl/kliniki-i-oddzialy/centrum-zdrowia-psychicznego-dzieci-i-mlodziezy/>

Centrum Zdrowia Psychicznego powstało we wrześniu 2022 roku. W jego ramach działa Klinika Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, Oddział Dzienny Psychiatryczny Dzieci i Młodzieży oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży. W zespole terapeutycznym Centrum zatrudnieni są doświadczeni lekarze psychiatrii, osoby z wieloletnim doświadczeniem klinicznym w zakresie prowadzenia diagnozy i terapii zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży, psychologowie, psychoterapeuci, terapeuci zajęciowi, zespół pielęgniarski.

- **REHABILITACJA LECZNICZA DZIECI Z ZABURZENIAMI WIEKU ROZWOJOWEGO – świadczenia w Białymstoku**

Nazwa świadczeniodawcy (rodzaj świadczeń – zakres)	Kontakt	Adres
Centrum Medyczne Hansa–rehabilitacja sp. j. W. Czubek, S. Stankiewicz (rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym)	http://www.hansa-rehabilitacja.pl/ tel./fax 85 651 22 89	ul. Choroszczańska 24 15-732 Białystok
NZOZ Ośrodek Wieloprofilowego Usprawniania Dzieci z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym w Białymstoku (rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym)	www.jasnycel.pl tel. 85 732 23 45 kom. 692 029 690	ul. Stanisława Bukowskiego 4 15-066 Białystok
NZOZ Vita Med. Centrum Medyczne B. H. Zawadzka (rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym)	www.centrumvitamed.com tel. 85 653 77 85	ul. Antoniukowska 11 15-740 Białystok
Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny im. L. Zamenhofa w Białymstoku (rehabilitacja lecznicza dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym)	www.udsk.pl 85 745 06 01	ul. Waszyngtona 17 15-274 Białystok
NZOZ Axon L. Twarowski (świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju)	www.axoncem.pl 85 743 88 63 kom. 518 499 008	ul. Antoniukowska 11 15-740 Białystok

• **OŚRODKI ŚRODOWISKOWEJ OPIEKI PSYCHOLOGICZNEJ I PSYCHOTERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY na terenie województwa podlaskiego oraz Centrów Zdrowia Psychicznego Dla Dzieci i Młodzieży:**

- ✓ Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach, Augustów, ul. Komunalna 2, tel. 508 280 634,
- ✓ Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach, Becejły 7, kom. 508 280 126,
- ✓ Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach, Sejny, ul. Wojska Polskiego 60d, tel. 508 280 439,
- ✓ Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach, Suwałki, ul. Szpitalna 62, tel. 508 280 652,
- ✓ ANIMUS Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychiatrycznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, Bielsk Podlaski, ul. Żwirki i Wigury 83, tel. 794 908 839,
- ✓ Szpital Ogólny im. dr. W. Gineła w Grajewie, Grajewo, ul. Konstytucji 3 Maja 34, tel. 86 272 32 71 wew. 248,
- ✓ Szpital Ogólny w Kolnie, Kolno, ul. Wojska Polskiego 69, tel. 86 273 93 68,
- ✓ Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Łomża, ul. Skłodowskiej-Curie 1, tel. 86 216 67 03, 575 663 830,
- ✓ Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Sławiec, ul. Długa 22, tel. 86 216 67 03, 664 010 978,
- ✓ Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Wysokie Mazowieckie, ul. Rynek Piłsudskiego 23, tel. 86 217 32 40, 575 663 830,
- ✓ Ośrodek Psychoterapii Pomocni Ewa Dąbrowska-Jackowska, Białystok, ul. Wisławy Szymborskiej 2, tel. 791 261 171,
- ✓ Q Medica Sp. z o.o, Białystok, ul. Waszyngtona 30/1U, tel. 85 679 51 01,
- ✓ EZRA UKSW Sp. z o.o, Białystok, ul. Sikorskiego 6a, tel. 576 480 777,
- ✓ EZRA UKSW Sp. z o.o, Siemiatycze, 11 Listopada 73, tel. 576 238 777,
- ✓ EZRA UKSW, Zambrów, Magazynowa 9, tel. 574 510 528,
- ✓ Psychologija Sp. z o. o., Hajnówka, 3 Maja 59 Ł, tel. 737 848 949,
- ✓ Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, Mońki, Al. Wojska Polskiego 56A, tel. 533 810 201, (87) 562 64 02,
- ✓ MEDNOVATION Sp. z o. o., Czarna Białostocka, ul. Torowa 1, tel. 733 208 910,
- ✓ Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. L. Zamenhofa w Białymstoku, ul. Wołydyjowskiego 2, tel. (85) 745 07 88, 745 09 76,
- ✓ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Psychiatrii i Psychoterapii Dzieci i Młodzieży EUREKA w Białymstoku, ul. Wesola 17/1, kom. 533 544 633,
- ✓ Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, ul. Szpitalna 62, tel. (87) 564 25 85, (87) 562 64 02.

W ramach pomocy oferowanej w ww. ośrodkach można skorzystać z następujących świadczeń:

- porada psychologiczna diagnostyczna,
- porada psychologiczna,
- sesja psychoterapii indywidualnej,
- sesja psychoterapii rodzinnej,
- sesja psychoterapii grupowej,
- sesja wsparcia psychospołecznego,
- wizyta, porada domowa lub środowiskowa,

- **PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA w Sokółce**
Osiedle Zielone 1b, 16-100 Sokółka, tel.: 85 711 32 91
strona internetowa: <http://www.ppp.sokolka.com>
adres e-mail: pppsokolka@interia.pl
- **PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA w Dąbrowie Białostockiej**
ul. Tysiąclecia Państwa Polskiego 24A, 16-200 Dąbrowa Białostocka, tel. 85 712 13 46
strona internetowa: <http://pppdabrowa.webserwer.pl>
adres e-mail: pppdabrowabial@wp.pl
- **PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA AXON w Sokółce**
ul. Szkolna 2, 16-100 Sokółka, tel.: 510 956 554
adres e-mail: poradniasokolka@axoncem.pl

Celem działania poradni jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Poradnie udzielają pomocy w szczególności w formie: terapii, grup wsparcia, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, działalności informacyjno-szkoleniowej. Korzystanie z pomocy udzielanej przez poradnie jest dobrowolne i nieodpłatne.

- **PUNKT KONSULTACYJNY DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce**
ul. Dąbrowskiego 12, 16-100 Sokółka, e-mail opssok@op.pl
Dyżury specjalistów, pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny dla mieszkańców gminy Sokółka, konsultacje psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu ochrony zdrowia, prawne.

2. POMOC SPOŁECZNA, CENTRA POMOCY

- **POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE w Sokółce**
ul. Marsz. J. Piłsudskiego 8, 16-100 Sokółka,
tel. 85 711 08 23, 85 711 08 43, tel./fax 85 711 08 61
strona internetowa: <http://sokolka-powiat.pl/powiatowe-centrum-pomocy-rodzynie-w-sokolce/>
adres e-mail: pcpr.sokolka@sokolka-powiat.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce jest jednostką organizacyjną powiatu, realizującą zadania, m.in. z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomocy społecznej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce istnieją następujące formy dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- ✓ uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym;
- ✓ zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;

- ✓ dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami;
- ✓ dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika dla osoby z niepełnosprawnością;
- ✓ dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób z niepełnosprawnością;
- ✓ dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie należy również:

- ✓ organizowanie opieki w rodzinach zastępczych,
- ✓ prowadzenie postępowania w sprawie umieszczenia dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i pokrywanie kosztów ich utrzymania,
- ✓ przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- ✓ pomoc dla osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, w integracji ze środowiskiem,
- ✓ udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

• OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ powiatu sokólskiego

✓ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Dąbrowie Białostockiej

ul. Solidarności 1, 16-200 Dąbrowa Białostocka

adres e-mail: opsdabrowa@mopsdb.nazwa.pl tel. 85 712 12 46

✓ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Janowie

ul. Parkowa 3, 16-130 Janów, tel. 85 721 62 88

adres e-mail: gops_janow@wp.pl

✓ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Korycinie

ul. Knyszyńska 2a, 16-140 Korycin, tel. 85 722 91 90 lub 85 722 91 91

adres e-mail: gops_korycin@op.pl

✓ MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Krynkach

ul. Garbarska 16, 16-120 Krynki, tel./fax 85 722 85 50 wew.41

adres e-mail: gops@krynki.pl

✓ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Kuźnicy

ul. Plac Tysiąclecia PP 1, 16-123 Kuźnica

tel. 85 722 92 96, 722 92 99 lub 722 92 81, fax 85 722 92 96

adres e-mail: gops@kuznica.ug.gov.pl

✓ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Nowym Dworze

ul. Wesola 2, 16-205 Nowy Dwór, tel. 85 722 65 49

adres e-mail: gopsnd@poczta.onet.pl, gopsnd@op.pl

✓ **GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Sidrze**

ul. Rynek 5, 16-124 Sidra, tel./fax 85 722 09 89 lub 85 722 09 83

adres e-mail: gops@gmina-sidra.pl

✓ **OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Sokółce**

ul. Dąbrowskiego 12, 16-100 Sokółka, tel./fax 85 711 20 64

strona internetowa: www.opssokolka.pl/

adres e-mail: opssok@op.pl

✓ **MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Suchowoli**

ul. Plac Kościuszki 5, 16-150 Suchowola

tel. 85 722 94 17, 85 722 94 18, 85 722 94 09, fax: 85 722 94 19

adres e-mail: mgops@suchowola.pl

✓ **GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Szudziałowie**

ul. Bankowa 1, 16-113 Szudziałowo, te./fax 85 722 17 94

adres e-mail: gops@szudzialowo-gmina.pl

Do właściwości samorządów gmin należą zadania z zakresu pomocy społecznej, w szczególności dotyczące:

- zaspakajania niezbędnych potrzeb bytowych osób w trudnej sytuacji życiowej,
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych specjalistycznych,
- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ośrodki pomocy społecznej co roku realizują projekty systemowe dotyczące aktywnych form integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym kierowane między innymi do osób niepełnosprawnych.

• **ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W SOKÓŁCE**

Os. Centrum 18, 16-100 Sokółka, tel./fax 85 711-29-22

adres e-mail: sdssokolka@o2.pl . <https://sokolka.naszsd.pl/zasady-przyjecia>

Podstawowym celem ŚDS jest poprawa funkcjonowania i wsparcie osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, które mają poważne trudności w życiu codziennym. Stanowi placówkę dziennego pobytu działającą pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach 7-15. Dom zatrudnia wykwalifikowaną kadrę: terapeutów oraz instruktorów terapii zajęciowej, asystenta osoby z niepełnosprawnością, opiekunów oraz psychologa.

• **KLUB SENIOR+**

ul. Lelewela 1C, 16-100 Sokółka, tel. +48 660 183 432.

Klub Senior+ zapewnia wsparcie 25 seniorom po 60 roku życia, niepracującym i zamieszkującym na terenie powiatu sokólskiego. Uczestnictwo w zajęciach Klubu jest dobrowolne i bezpłatne, a oferta obejmuje m.in.: miejsce pobytu przystosowane do bezpiecznego i aktywnego spędzania czasu, organizację czasu wolnego, stworzenie warunków do rozwoju samorządności uczestników Klubu, umożliwienie udziału w różnych formach zajęć aktywizacyjnych i integracyjnych, zaspokajanie potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich.

• **DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ WPISANE DO REJESTRU DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ województwa podlaskiego**

Lp.	Nazwa Domu, adres	Podmiot prowadzący	Typ Domu	Liczba miejsc	Rodzaj zezwolenia
1.	Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II ul. Jana Pawła II 12 17-120 Brańsk tel. 85 737-51-32 ; 737-50-60 dpsbransk@dpsbransk.pl	powiat bielski	dla osób przewlekle somatycznie chorych – 40 miejsc, dla osób w podeszłym wieku – 74 miejsca	114	na czas nieokreślony
2.	Dom Pomocy Społecznej ROKITNIK ul. Centura 2 17-230 Białowieża tel. 85 681-24-24 dpsbial.dyrektor@poczta.internetdsl.pl	powiat hajnowski	dla osób w podeszłym wieku – 52 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych – 21 miejsc	73	na czas nieokreślony
3.	Dom Pomocy Społecznej ul. Polowa 39 18-400 Łomża tel. 86 216-52-51 sekretariat@dpslomza.info	miasto Łomża	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 41 miejsc, dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 68 miejsc	109	na czas nieokreślony
4.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi ul. Studzianicza 2 16-301 Augustów tel. 87 643-20-35 dpsstudzianicza@outlook.com	na zlecenie powiatu augustowskiego Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincji Warszawskiej	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie - dziewczęta	50	na czas nieokreślony
5.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi ul. 3-go Maja 57 16-300 Augustów tel. 87 643-23-08 dps.augustow@o2.pl	na zlecenie powiatu augustowskiego Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincji Warszawskiej	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie - dziewczęta	80	na czas nieokreślony
6.	Dom Pomocy Społecznej Aleja Niepodległości 4 16-070 Choroszcz tel. 85 713-14-41; sekretariat.dps.choroszcz@st.bialystok.wrotapodlasia.pl	powiat białostocki	dla osób przewlekle psychicznie chorych	286	na czas nieokreślony

7.	Dom Pomocy Społecznej Czerewki 1 16-061 Juchnowiec Kościelny tel. 85 719-61-66 ; 719-67-56 dps@dpsczerewki.podlasie.pl	powiat białostocki	dla osób w podeszłym wieku -53 miejsca dla osób przewlekle somatycznie chorych – 42 miejsca	95	na czas nieokreślony
8.	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi ul. Mickiewicza 10a 16-500 Sejny tel. 87 516-21-02 dpssejny@vp.pl	na zlecenie powiatu sejneńskiego Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincji Warszawskiej	dla osób w podeszłym wieku (kobiety)	25	na czas nieokreślony
9.	Dom Pomocy Społecznej KALINA ul. Pułaskiego 66a 16-400 Suwałki tel. 87 562-85-00 ; 562-85-01 fax. 562-85-07 dps_kalina@mgmnet.pl	miasto Suwałki	dla osób przewlekle somatycznie chorych	195	na czas nieokreślony
10	Dom Pomocy Społecznej JAWOR w Jałowie ul. Leśna 11 16-050 Michałowo tel. 85 713-16-90 ; dpsjalowka@op.pl	powiat białostocki	dla osób przewlekle psychicznie chorych	85	na czas nieokreślony
11.	Dom Pomocy Społecznej w Uhowie ul. Surażska 67 18-100 Łapy tel. 85 715-28-91 ; 715-28-92 dpsuhowo@pro.onet.pl dpsuhowo@wp.pl	powiat białostocki	dla osób przewlekle somatycznie chorych – 61 miejsc, dla osób w podeszłym wieku -64 miejsca	125	na czas nieokreślony
12.	Dom Pomocy Społecznej DOM KOMBATANTA Mocieszce 4a 19-124 Jaświły tel. 85 716-88-93 kontakt@dpsmocieszce.pl	powiat moniecki	dla osób w podeszłym wieku -28 miejsc, dla osób przewlekle somatycznie chorych – 21 miejsc	49	na czas nieokreślony
13.	Dom Pomocy Społecznej ul. PCK 15 19-101 Mońki tel. 85 716-22-12 dpsmonki@wp.pl	powiat moniecki	dla osób w podeszłym wieku	30	na czas nieokreślony
14.	Dom Pomocy Społecznej p. w. św. Franciszka z Asyżu ul. Klasztorna 1 16-080 Tykocin tel. 85 718-72-37fax. w.44 dpstykocin@interia.pl	na zlecenie powiatu łomżyńskiego CARITAS Diecezji Łomżyńskiej	dla osób przewlekle psychicznie chorych - kobiety	56	na czas nieokreślony

15.	Dom Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Garbarach 16-050 Michałowo tel. 85 717-60-90 dpsgarbary@o2.pl dps@wp.pl	na zlecenie Samorządu Województwa Podlaskiego Stowarzyszenie „Aktywnie Przeciw Depresji”	dla osób przewlekle psychicznie chorych	200	na czas nieokreślony
16.	Dom Pomocy Społecznej Kozarze 63 18-230 Ciechanowiec tel. 86 277-90-04 sekretariat@dpskozarze.pl	powiat wysokomazowiecki	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	120	na czas nieokreślony
17.	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej ul. Szpitalna 10 17-300 Siemiatycze tel. 85 655-22-52 ; 655-58-99 pdps@siemiatycze.pl	powiat siemiatycki	dla osób przewlekle somatycznie chorych	62	na czas nieokreślony
18.	Dom Pomocy Społecznej ul. Świerkowa 9 15-328 Białystok tel. 85 742-22-73 sekretariat@dps.bialystok.pl	miasto Białystok	dla osób przewlekle somatycznie chorych	188	na czas nieokreślony
19.	Dom Pomocy Społecznej im. Wiktorii Kowalewskiej ul. Sikorskiego 222 18-400 Łomża tel. 86 218-61- 87 ; 218-23-28 biuro@pkpslomza.pl	na zlecenie powiatu łomżyńskiego Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łomży	dla osób w podeszłym wieku – 30 miejsc oraz filia Domu w Kownatach 85 – 20 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych	50	na czas nieokreślony
20.	Dom Pomocy Społecznej ul. Baranowicka 203 15-530 Białystok tel. 85 743-35-75 fax 743-36- 68 sekretariat@dpsb.bialystok.pl	miasto Białystok	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 102 miejsca, dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 168 miejsc, dla osób przewlekle psychicznie chorych – 36 miejsc w Filii w Bobrowej	306	na czas nieokreślony
21.	Dom Pomocy Społecznej ul. dr T. Nowickiego 1 19-200 Grajewo tel. 86 272-27-24 dps@starostwograjewo.pl	powiat grajewski	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – chłopcy	39	na czas nieokreślony

22.	Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących ul. Proletariacka 8 15-448 Białystok tel. 85 652-40-97 dosfranciszkanki@poczta.onet.eu	na zlecenie Miasta Białystok Zgromadzenie Sióstr Franciszek od Cierpiących w Warszawie	dla osób w podeszłym wieku	25	na czas nieokreślony
23.	Dom Pomocy Społecznej w Mścichach Mścichy 33, 19-213 Radziłów tel. 86 273 60 15 dps.mscichy@gminaradzilow.pl	gmina Radziłów	dla osób w podeszłym wieku - 12 miejsc i niepełnosprawnych fizycznie - 4 miejsca,	16	na czas nieokreślony

W celu ubiegania się o umieszczenie w domu Opieki Społecznej, należy złożyć pisemny wniosek do właściwego pod względem zamieszkania Ośrodka Pomocy Społecznej.

3. AKTYWIZACJA ZAWODOWA

- **POWIATOWY URZĄD PRACY w Sokółce**
ul. Kryńska 40, 16-100 Sokółka, tel. 85 722 90 10
strona internetowa: www.sokolka.praca.gov.pl
adres e-mail: biso@praca.gov.pl

Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce nie oferuje programów skierowanych wyłącznie do osób niepełnosprawnych lub z zaburzeniami psychicznymi. Wszystkie osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy mogą skorzystać z różnych form aktywizacji osób bezrobotnych, takich jak: prace interwencyjne, roboty publiczne, staż, bon stażowy, szkolenia, bon szkoleniowy, bon zatrudnieniowy, dofinansowanie lub pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej, prace społeczne użyteczne, bon na zasiedlenie, refundacja wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia, Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

- **WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ w Sokółce prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”** (35 uczestników)
ul. Piłsudskiego 5, 16-100 Sokółka, tel.: 857118508,
strona internetowa: <https://wzsokolka.com.pl/>
adres e-mail: wzsokolka@gmail.com
- **WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ w Dąbrowie Białostockiej przy Stowarzyszeniu na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Radość Życia”** (40 uczestników)
ul. Gen. N. Sulika 1, 16-200 Dąbrowa Białostocka, tel.: 85 712 02 85
strona internetowa: <http://www.stow-wtz.pl/>
adres e-mail: stow.wtz@wp.pl

Warsztat jest placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Celem Warsztatu Terapii Zajęciowej jest:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,

- stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy warunków do pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Powyższe cele mają doprowadzić uczestnika do prowadzenia niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę jego indywidualnych możliwości.

- **POWIATOWY ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w Suchowoli**
ul. Augustowska 2, 16-150 Suchowola, tel.: 605087819
adres e-mail: pzaz.suchowola@gmail.com

ZAZ jest jednostką, która zapewnia zatrudnienie osobom niepełnosprawnym ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. Celem Zakładu Aktywności Zawodowej jest:

- rehabilitacja zawodowa i społeczna niepełnosprawnych pracowników ZAZ,
- zatrudnienie i utrzymanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

4. PLACÓWKI EDUKACYJNE

- **SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY im. Janusza Korczaka w Sokółce**
Osiedle Zielone 1A, 16-100 Sokółka, tel/fax: 85 711 26 78
strona internetowa : www.soswsokolka.pl
adres e-mail: soswszkola@wp.pl

Jest to placówka edukująca dzieci i młodzież niepełnosprawną umysłowo począwszy od stopnia lekkiego po głęboki. Celem SOSW jest przygotowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną do samodzielnego udziału w życiu społecznym, w integracji ze środowiskiem oraz tworzenie warunków wychowawczych, zdrowotnych i socjalnych, właściwych dla ich prawidłowego rozwoju. Ośrodek oferuje następujące formy kształcenia:

- wczesne wspomaganie rozwoju,
- przedszkole,
- szkoła podstawowa,
- szkoła specjalna przysposabiająca do pracy,
- branżowa szkoła specjalna I stopnia o kierunku kucharz.

Placówka prowadzi również nauczanie indywidualne i zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze w domach uczniów, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogą uczęszczać na zajęcia w szkole. Znajdujące się w Ośrodku dzieci przebywają tu za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych i posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Placówka dysponuje profesjonalnie wyposażonymi klasopracowniami oraz gabinetami specjalistycznymi do zajęć rewalidacyjnych. Posiada, m.in. pracownię komputerową, językową, plastyczną, gospodarstwa domowego, gabinet logopedyczny, gabinet do gimnastyki korekcyjnej, salę doświadczenia świata, salę muzyczną, a także siłownię i salę sportowo-rekreacyjną. Ośrodek otoczony jest mini parkiem z wydzielonym placem zabaw. Współpracuje ze stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych m.in.: Stowarzyszeniem „Pod Skrzydłami”, które organizuje półkolonie, wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne, zajęcia specjalistyczne i wiele innych przedsięwzięć i projektów.

5. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

- **STOWARZYSZENIE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „RADOŚĆ ŻYCIA” w Dąbrowie Białostockiej**

ul. Gen. N. Sulika 1, 16-200 Dąbrowa Białostocka

strona internetowa: <http://www.stow-wtz.pl/>

adres e-mail: stow.wtz@wp.pl

Celem działania stowarzyszenia jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz szeroko rozumiane wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Stowarzyszenie prowadzi WTZ w Dąbrowie Białostockiej oraz świetlicę adaptacyjno-rehabilitacyjną dla dzieci niepełnosprawnych.

- **STOWARZYSZENIE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „RAZEM” w Sokółce**

ul. Piłsudskiego 8, 16-100 Sokółka, tel. 85 711 85 08

e-mail: snron.razem@gmail.com

str. internetowa wtzsokolka.com.pl/stowarzyszenie-na-rzecz-osob-niepelnosprawnych-razem/

Celem stowarzyszenia jest działanie na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Stowarzyszenie prowadzi WTZ w Sokółce.

- **FUNDACJA „GAMA” w Dąbrowie Białostockiej**

ul. Gen. Sulika 1, 16-200 Dąbrowa Białostocka, tel. 85 712 02 85

e-mail fundacjagama@gmail.com

str. internetowa <http://www.fundacjagama.pl/>

Celem Fundacji jest działanie na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również inicjowanie i wspieranie rozwiązań w różnorodnych dziedzinach życia społecznego, a szczególnie w ochronie praw i wolności człowieka i obywatela, w ochronie życia rodzinnego oraz edukacji, profilaktyce i integracji społecznej.

- **STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU ZIEMI SOKÓLSKIEJ „BARKA”**

ul. Mickiewicza 2A, 16-100 Sokółka, tel.85 711 21 34

e-mail: barka-sokolka@wp.pl

str. internetowa <http://www.barka.internetdsl.pl/>

Celem stowarzyszenia jest między innymi wyrównywanie szans mieszkańców powiatu sokólskiego, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ubogich, samotnych, dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wychowawczych, osób z niepełnosprawnościami. Stowarzyszenie organizuje rehabilitację osób z niepełnosprawnościami (w zdecydowanej większości z niepełnosprawnościami intelektualnymi lub psychicznymi, w stopniu umiarkowanym lub znacznym) i aktywizację społeczno-zawodową: grupy wsparcia, doradztwo psychologiczne i zawodowe, turnusy rehabilitacyjne, szkolenia zawodowe, pośrednictwo pracy, praktyki i staże zawodowe.

- **FUNDACJA „SOKÓLSKI FUNDUSZ LOKALNY”**

ul. Grodzieńska 1, 16-100 Sokółka, tel. 451 592 552

e-mail fundacjafl@gmail.com

str. internetowa <https://fundacjafl.pl/>

Celem fundacji jest rozwijanie i propagowanie inicjatyw, postaw i działań sprzyjających rozwojowi społecznemu, gospodarczemu oraz poprawie jakości życia społeczności regionu sokólskiego poprzez prowadzenie i finansowanie działań między innymi w zakresie:

- pomocy społecznej, ochrony zdrowia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- oświaty, wychowania, kultury, sportu i turystyki,
- pomocy rodzinom wielodzietnym oraz słabo sytuowanym finansowo w kształceniu dzieci i młodzieży.

Fundacja „Sokólski Fundusz Lokalny” prowadzi:

- świetlicę środowiskową „Koniczynka” Sokółka, Plac Kościuszki 9/1,
- świetlicę środowiskową „Stokrotka” Sokółka, Os. Broniewskiego 16.

Fundacja realizuje również programy dotyczące zapobiegania przemocy i agresji rówieśniczej:

- pomoc rodzinom z problemem alkoholowym.

6. ORZECZNICTWO RENTOWE I POZARENTOWE

- **ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH w Sokółce**

ul. Gen. Wł. Sikorskiego 38c, 16-100 Sokółka, tel. infolinia ZUS Sokółka (22) 560 16 00

str. internetowa <https://www.zus.info.pl/zus-sokolka/>

zakres prowadzonych spraw: emerytury, renty, renty z tytułu niezdolności do pracy, renta rodzinna, renta socjalna, emerytury i renty dla osób pracujących/zamieszkałych za granicą, świadczenia wypadkowe, świadczenia przedemerytalne, dodatki do świadczeń emerytalno – rentowych, dodatek pielęgnacyjny, dodatek dla sierot zupełnych, dodatek kombatantki oraz dodatek kompensacyjny, dodatek za tajne nauczanie, dodatek weterana poszkodowanego, świadczenie pieniężne dla byłych żołnierzy przymusowo zatrudnianych, świadczenia pieniężne dla osób deportowanych, świadczenia pieniężne dla osób będących cywilnymi niewidomymi ofiarami działań wojennych ryczałt energetyczny, ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych, ekwiwalent pieniężny dla byłych pracowników kolejowych, zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne, zasiłek opiekuńczy, zasiłek wyrównawczy, zasiłek macierzyński, zasiłek pogrzebowy, zasiłki dla osób pracujących / zamieszkałych za granicą, program Rodzina 500+.

- **KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO w Sokółce**

ul. Miejska 8, 16-100 Sokółka, tel. 711 77 71, 711 77 72. e-mail: sokolka@krus.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/krus/pt-sokolka> <https://krus.info.pl/podlaskie/krus-sokolka/>

obsługa rolników w sprawach dotyczących ubezpieczenia społecznego, w tym: opłacania składek ubezpieczenia, wypłaty i przyznawania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń, wypłacanie świadczeń kombatantkich inwalidom wojennym, wypłacanie krajowych rent strukturalnych, ubezpieczenia zdrowotne rolników, powiadamianie rolników o zagrożeniach występujących w gospodarstwach rolnych, propagowanie zasad bezpieczeństwa oraz eliminowania niebezpieczeństw w miejscu pracy i życia, prowadzenie szkoleń o zagrożeniach i zasadach bezpiecznej pracy w gospodarstwach, podejmowanie starań o właściwą produkcję i dystrybucję bezpiecznych technicznych środków produkcji dla rolników, ubrań roboczych i ochronnych, prowadzenie bezpłatnej rehabilitacji leczniczej

dla osób uprawnionych do świadczeń KRUS, zagrożonych niezdolnością do pracy, bądź trwale lub okresowo całkowicie niezdolnych do pracy w gospodarstwie rolnym, zrealizowanie własnego, dwuinstancyjnego systemu orzecznictwa lekarskiego, wspieranie ubezpieczeń wzajemnych.

- **POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI w Sokółce**, ul. Piłsudskiego 8, 16-100 Sokółka, tel. 85 711 08 63
<https://sokolka-powiat.pl/wydzialy-starostwa/powiatowy-zespol-do-spraw-orzekania-o-niepelnosprawnosci-w-sokolce/>

wydawanie orzeczeń o: niepełnosprawności dzieci, stopniu niepełnosprawności osób dorosłych, wskazaniach do ulg i uprawnień; wystawianie legitymacji dokumentujących niepełnosprawność, wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom.

7. PRAWA PACJENTA W ZAKRESIE BADAŃ, LECZENIA, REHABILITACJI, OPIEKI I POMOCY

Szczególne uprawnienia i ograniczenia dotyczące leczenia i opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi wynikające z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 z późn. zm.)

Pacjent przebywający w szpitalu psychiatrycznym, a także jego przedstawiciel ustawowy lub opiekun, ma prawo do pomocy w ochronie swoich praw.

- Ochrona praw ww. osób należy do zadań Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, którego zadaniem jest, m.in. pomoc związana z dochodzeniem praw związanych z przyjęciem, leczeniem i warunkami pobytu, wyjaśnianie skarg, współpraca z rodziną lub opiekunem chorego oraz informowanie o przysługujących pacjentom prawach.
- Świadczeniodawca informuje o zakresie działania i sposobie kontaktu z Rzecznikiem Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego. Pacjentowi lub jego opiekunowi (przedstawicielowi ustawowemu) przysługuje prawo do spotkania z Rzecznikiem Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, w warunkach zapewniających swobodę wypowiedzi, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia takiej potrzeby.
- Lekarz nie może oceniać stanu zdrowia pacjenta zaocznie, skierowanie do szpitala czy innego ośrodka może wydać wyłącznie po osobistym zbadaniu chorego.
- Skierowanie do szpitala psychiatrycznego wydawane jest w dniu badania i wygasa po 14 dniach, okres ważności ulega przedłużeniu w przypadku kolejki oczekujących na udzielenie świadczenia, warunkiem jest wpisanie pacjenta na listę oczekujących prowadzoną przez szpital.
- Przy wyborze leczenia, lekarz musi uwzględnić nie tylko cele zdrowotne, ale też interes i dobra osobiste chorego, a cały proces powinien przebiegać w sposób jak najmniej uciążliwy dla pacjenta.
- Osoba z zaburzeniami psychicznymi przebywająca w szpitalu psychiatrycznym lub domu pomocy społecznej ma prawo do swobodnego porozumiewania się z rodziną i osobami z zewnątrz, a jej korespondencja nie podlega żadnej kontroli. Może również uzyskać zgodę lekarza na okresowe przebywanie poza szpitalem pod warunkiem, że nie zagraża to jej życiu, albo życiu i zdrowiu innych osób.
- Jeżeli dobro osoby chorej psychicznie lub upośledzonej umysłowo wymaga jej ubezwłasnowolnienia, kierownik zakładu psychiatrycznego zawiadamia o tym prokuratora,

a w przypadkach stwierdzenia niewykonywania obowiązków przez przedstawiciela ustawowego wobec takiej osoby zawiadamia sąd opiekuńczy miejsca zamieszkania tej osoby.

- Przymus bezpośredni można stosować wyłącznie w przypadkach, kiedy osoby z zaburzeniami psychicznymi zagrażają zdrowiu swojemu, innym osobom lub bezpieczeństwu powszechnemu, w sposób gwałtowny niszczą lub uszkadzają przedmioty w swoim otoczeniu lub poważnie zakłócają funkcjonowanie jednostki w której przebywają. O zastosowaniu przymusu bezpośredniego decyduje lekarz określając jego formę. Jeżeli w jednostce nie ma lekarza decyduje pielęgniarka i natychmiast zawiadamia o tym kierownika, który ma obowiązek niezwłocznego zgłoszenia takiego przypadku specjalistom w dziedzinie psychiatrii wyznaczonemu przez marszałka województwa. Przymus bezpośredni stosuje się nie dłużej niż na czas niezbędny do uzyskania pomocy lekarskiej, a przed jego zastosowaniem uprzedza się o tym osobę, wobec której środek ten ma być podjęty. Każdy przypadek winien zostać szczegółowo odnotowany w dokumentacji medycznej pacjenta.

✓ **Postępowanie lecznicze. Przyjęcie do szpitala psychiatrycznego.**

- Osoba która z powodu zaburzeń psychicznych może zagrażać życiu własnemu lub zdrowiu i życiu innych osób bądź też nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, może być poddana badaniu psychiatrycznemu bez jej zgody, a w przypadku osób małoletnich i ubezwłasnowolnionych całkowicie również bez zgody przedstawiciela ustawowego. W przypadku kiedy lekarz przeprowadzający badanie stwierdza konieczność bezzwłocznego przewiezienia pacjenta do szpitala psychiatrycznego z zastosowaniem przymusu bezpośredniego, odbywa się to w obecności lekarza, pielęgniarki lub zespołu ratownictwa medycznego.
- Przyjęcie do szpitala psychiatrycznego następuje na podstawie ważnego skierowania, po przeprowadzeniu badania przez lekarza i za pisemną zgodą osoby kierowanej. Przyjęcie osoby niezdolnej do wyrażenia zgody następuje po uzyskaniu zgody sądu opiekuńczego. W nagłych przypadkach pacjent może zostać przyjęty bez skierowania, zgody sądu i pisemnej zgody na hospitalizację. W sytuacji kiedy warunkiem przyjęcia była zgoda sądu opiekuńczego, a ze względu na zaistnienia sytuacji nagłej procedura została pominięta, kierownik zakładu niezwłocznie zawiadamia sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania pacjenta.
- Przyjęcie do szpitala psychiatrycznego osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej całkowicie następuje na podstawie pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego. Jeżeli małoletni ukończył 16 lat, wymagane jest uzyskanie zgody również od niego, a w przypadki sprzecznych oświadczeń woli małoletniego i opiekuna decyduje sąd opiekuńczy.
- Osoba chora psychicznie może być przyjęta bez wymaganej zgody, w przypadkach, kiedy jej zachowanie zagraża własnemu życiu lub zdrowiu i życiu innych osób. Takie przyjęcie wymaga zatwierdzenia przez ordynatora w ciągu 48 godzin od chwili przyjęcia, a kierownik zakładu ma obowiązek powiadomienia sądu opiekuńczego w terminie 72 godzin od chwili przyjęcia. O treści postanowienia sąd zawiadamia szpital w którym ta osoba przebywa, a postanowienie zawierające stwierdzenia o braku podstaw do przyjęcia równoznaczne jest z natychmiastowym wypisaniem pacjenta.

✓ **Postępowanie lecznicze w stosunku do osoby leczonej bez jej zgody.**

- Wobec osoby przyjętej do szpitala psychiatrycznego bez jej zgody można stosować niezbędne czynności lecznicze.

- Wobec takiej osoby może zostać zastosowany przymus bezpośredni w celu dokonania niezbędnych czynności leczniczych, a także w celu zapobieżenia samowolnemu opuszczeniu szpitala.
- ✓ **Wypisanie ze szpitala psychiatrycznego osoby przebywającej tam bez jej zgody.**
- O wypisaniu ze szpitala osoby przyjętej bez jej zgody decyduje ordynator, zawiadamiając sąd opiekuńczy. Pacjent może również za wyrażoną później zgodą pozostać w szpitalu, jeżeli dalszy pobyt jest celowy.
 - Osoba może złożyć wniosek o nakazanie wypisania jej ze szpitala, co odnotowuje się w dokumentacji medycznej.
 - Sprawujący opiekę nad osobą przyjętą – bez jej zgody – do szpitala, może żądać wypisania jej. Żądanie takie może być zgłoszone w dowolnej formie i odnotowuje się je w dokumentacji medycznej. W przypadku odmowy osoba przebywająca w szpitalu lub opiekun faktyczny mogą złożyć wniosek do sądu opiekuńczego w terminie 7 dni od powiadomienia tej osoby o odmowie wypisania oraz o terminie i sposobie złożenia wniosku.
- ✓ **Przyjęcie do domu pomocy społecznej.**
- Osoba, która wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, potrzebuje pielęgnacji, ale nie wymaga leczenia szpitalnego – a nie ma zapewnionej opieki innych osób – może zostać przyjęta do domu pomocy społecznej.
 - Do umieszczenia wymagana jest zgoda osoby kierowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. W przypadku nie wyrażenia zgody na umieszczenie, gdy brak opieki zagraża życiu tej osoby, organy pomocy społecznej lub kierownik szpitala psychiatrycznego w którym przebywa ta osoba, występują do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez jej zgody.
 - Jeżeli sąd wyda postanowienie o umieszczeniu tej osoby w domu opieki społecznej bez jej zgody, to za realizację tego postanowienia odpowiada starosta powiatu właściwy ze względu na miejsce zamieszkania. W przypadku kiedy osoba odmawia stawienia się w placówce, sąd z urzędu lub na wniosek opieki społecznej, może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie przez policję.
 - Osoba przyjęta w wyżej wymienionym trybie, jej przedstawiciel ustawowy, najbliższa rodzina lub opiekun mogą wystąpić do sądu z wnioskiem o zmianę orzeczenia o przyjęciu do domu opieki społecznej. Taki wniosek może złożyć również kierownik placówki jeżeli uważa, że ustały przyczyny uzasadniające przyjęcie.
- ✓ **Postępowanie przed sądem opiekuńczym.**
- Do szpitala psychiatrycznego i domu opieki społecznej o profilu psychiatrycznym, o każdej porze, ma prawo wstępu sędziego, celem kontroli legalności przyjęcia, przestrzegania praw i sprawdzenia warunków w jakich przebywają osoby tam umieszczone.
 - Na wniosek osoby przebywającej w szpitalu psychiatrycznym, która potrzebuje pomocy do prowadzenia swoich spraw, sąd ustanawia kuratora, określając zakres jego uprawnień. Sąd może również ustanowić kuratora z urzędu.

8. Ogólnopolskie infolinie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin

- **Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA**
psycholog: poniedziałek i wtorek 15.00-20.00, seksuolog: środa 15.00-20.00
telefon: 22 484 88 01 <https://stopdepresji.pl/>
- **Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji**
telefon 22 594 91 00 czynny w każdą środę i czwartek od 17.00 do 19.00
- **Ogólnopolski bezpłatny Telefon Zaufania dla osób dorosłych w kryzysie emocjonalnym**
telefon 116 123 czynny codziennie od 14.00 do 22.00
- **Młodzieżowy Telefon Zaufania - <https://116111.pl/>**
telefon 116 111 czynny 7 dni w tygodniu, 24 h na dobę

Działalność MTZ skupia się na: pomocy w sytuacjach kryzysu emocjonalnego, zapobieganiu zjawiskom przemocy, profilaktyce uzależnień, wspieraniu fachową pomocą rozmówców w sprawach trudności wychowawczych, zaburzeń zachowania i ocenie zagrożeń społecznych.

- **Centrum Wsparcia dla Osób Dorosłych w Kryzysie Psychicznym**
telefon: 800 70 22 22 (bezpłatne, całodobowe 7 dni w tygodniu)
- **Wsparcie psychologiczne w sytuacji kryzysowej – infolinia Rzecznika Praw Dziecka, dla dzieci, młodzieży i opiekunów**
telefon: 800 12 12 12 (bezpłatne, całodobowe, 7 dni w tygodniu)
- **Ogólnopolski Telefon Zaufania Narkotyki – Narkomania**
narkomania telefon 800 199 990 czynny w godzinach od 16.00 do 21.00
uzależnienia behawioralne (uzależnienia od hazardu, zakupów, pracy, jedzenia)
telefon 801 889 880 czynny w godzinach od 17.00 do 22.00

Oferuje profesjonalną pomoc w zakresie informacji, porad, wsparcia psychologicznego dla: osób uzależnionych od narkotyków, osób okazjonalnie używających narkotyków, rodziców i przyjaciół osób używających narkotyków, pedagogów, nauczycieli, wychowawców, wszystkich innych osób zainteresowanych tym problemem.

- **Niebieska Linia – ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie**
telefon 800 120 002 czynny całą dobę

- **Telefon zaufania dla osób starszych – Stowarzyszenie Mali Bracia Ubogich**
telefon 22 635 09 54 poniedziałek, środa, czwartek - 17.00 – 20.00

środa w godz. 14.00 – 16.00 - dyżur w tematyce choroby Alzheimerera.

- **Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci**
Telefon 800 100 100 poniedziałek – piątek 12.00-18.00

9. Strony internetowe organizacji, stowarzyszeń, fundacji, udzielających wsparcia:

- **twarzedepresji.pl**, strona Fundacji Twarze Depresji. Oferuje liczne materiały edukacyjne i informacyjne na temat zdrowia psychicznego, a także bezpłatne, zdalne konsultacje psychiatryczno-psychologiczne dla dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz konsultacje online z psychologami i psychoterapeutami dla dorosłych w kryzysie psychicznym.
- **zwjr.pl** „Życie warte jest rozmowy” to miejsce założone przez specjalistów zarówno dla osób w kryzysie samobójczym, jak i szukających wsparcia dla kogoś, kto przeżywa trudności psychiczne lub żałobę po samobójczej śmierci. Garść praktycznych porad i wyszukiwarka miejsc oferujących bezpłatną pomoc psychologiczną.
- **naglesami.org.pl**, strona Fundacji Nagle Sami powstała z myślą o osobach, które nie radzą sobie ze stratą – śmiercią bliskiej osoby, poronieniem, rozstaniem z partnerem, utratą pracy. Prowadzi szeroko zakrojoną pomoc psychologiczną, a także bezpłatny telefon wsparcia – 800 108 108 (poniedziałek-piątek 14.00-20.00).
- **stowarzyszenieanimopl**, Stowarzyszenie Animo – Odważ się żyć! Powstało, by pomagać osobom doświadczającym zaburzeń lękowych (uogólnione zaburzenia lękowe, fobie, lęk napadowy, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne oraz zaburzenia lękowe będące wynikiem traumatycznych doświadczeń). Telefon zaufania prowadzony przez stowarzyszenie jest skierowany także do osób, które nie korzystały z pomocy specjalisty i nie mają zdiagnozowanych zaburzeń lękowych, ale doświadczają derealizacji, depersonalizacji oraz stanów nasilonego lęku (z towarzyszącą im obawą przed śmiercią lub utratą zmysłów), a także niepokojących objawów somatycznych niebędących wynikiem choroby somatycznej.
- **opta.org.pl**, Warszawskie Stowarzyszenie OPTA działa na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności rodzin w kryzysach związanych między innymi z przemocą i współzależnością. Oferuje indywidualną i grupową pomoc psychologiczną, szkolenia oraz warsztaty.